

izhaja vsak četrtek
in velja s poštino
vred in v Mariboru z
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.60
za četrt leta „ 1.30

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 70 h.

Rokopis se ne vra-
tajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

Štev. 33.

V Mariboru, dne 17. avgusta 1899.

Tečaj XXXIII.

Kako je bilo prejšnje čase?

Slovenci so se priselili v naše kraje okolo leta 550 po Kristusovem rojstvu; prišli so z drugimi Slovani skupaj iz prvotne domovine v Aziji v Evropo. Ko so se od njih ločili, zasél je jeden njih del balkanske dežele in se zaril močno celo doli v Grke (to so sedanji Bôlgari), drugi del je pa preko Ogerske pripotoval v naše sedanje pokrajine, ki so bile tedaj izpraznjene: osvojil in obljubil je vso Štajarsko in Kranjsko in Koroško in Istro in Solnograško in Tiroljsko, zasegel tudi v sedanjo Italijo in na Bavarsko: vsa zemlja od Donave doli do jadranskega morja, od Bavarskega globoko notri v Ogrsko je bila slovenska. Živel so zadržno po družinah: družine so imele vse skupno; skupaj so delali, skupaj so jéli. Gospodaril in oskrboval je vse v takej zadrugi, v kateri so ostajali otroci tudi, ko so se že poženili in pomohili, upravljal je vso skupno last hišni gospodar. Šlo jim je dobro: bili so vsi svobodni, zemlja jim je dajala vsega potrebnega v obilji, prodajali so svojim sosedom med, maslo in razne druge prirode in pridelke. Bili so lahko zadovoljni, bili so srečni; samo prave vere néso imeli. Posamezne družine so se družile v jeden rod. Žal, da so bili ti rodovi mej soboj v prerahlej zvezi. Samo jedenkrat jih je pogumni in močni «Samo» kralj slovenski, zjedinił za nekaj časa v trdno državo. On je tudi, okrog 620. leta takrat še nemške Franke, ki so silili v njih dežele, nabil in našeškal tak imenitno, da so se jih bal in so mirovali celi dve stoletji.

Tudi sovražne Obre, ki so jih za malo dobo podvrgli, je nasekal in razpodil za zmirom za Ogerske meje. Bili so kmetovalci. Delavcev v našem pomenu besede prav za prav néso imeli, tudi sužnjev ne. Vsakdo je kmétoval na svojem rodnem domi v svojej zadrugi pod oskrbjo hišnega gospodarja. Rokodelec je bil vsak zase: vsaka zadruga je več ali manj vse izdelovala sama zase svoje navadne potreščine. Prej so bili zelo bojeviti; nabijali so nasprotnike, da je bilo veselje; še sam Carjigrad je nekolikokrat trepetal pred njimi. Ko so se pa naselili, vzmirili so se in zméčili, da so bili mehki, kakor mehke lipe njih velikih in razprostranih lipovih gozdov. To jim je bilo v kvaro vpričo gospodarli- v in hrastovsko trdih Nemcev.

V veliko neugodnost jim je tudi bilo, da so bili rod z rodom v pre malo tesnej stiki in zvezi mej soboj. Tudi še néso bili tedaj kristjani in so se zelo branili krščanstva, ker so ga jim nosili tujci. Njih zahodni protivniki in zalezovalci so se bili pa že pokristjanili. Kjerkoli so se pa kedaj strnoli krščanski narodi z nekrščanskimi, imeli so krščanski vedno premoč; zato so poginoli množni in pogumni polabski Slovani in mnogo drugih narodov — v novejšem času na pr. Indijanci.

Franki in Nemci so že dalj časa samogoltni in zemlje lačni poželjivo gledali v naše dežele. Pridružilo se je temu v Karolu Velikemu še hrepenenje, da bi naše pokrajine pridobil za sv. vero. Ker so jim bili v pomoč tudi sami slovenski knezi Koroški — kedaj in kako so prišli do teh knezov se prav ne vé — ki so bili tedaj že krščanski, prema-

gali in podložili so si Franki še neverne Slovence vkljub vsej njih hrabrosti. S tem se je pa na mah izpremenila vsa njih vlada in vse njih gospodarsko in socialno razmerje. Prenesli so namreč zmagovalci germanske svoje družabne uredbe in razredbe na vse premagane narode, torej tudi na naše prednike. Njih državne uredbe so bile pa vse drugačne nego so bile uredbe naših pradedov. Kedar so namreč Germani zasvojili kako deželo, zavzel jo je vso njih zemljo vrhovni vojskovodja — kralj. On je je mnogo pridržal zase, drugo je pa v večjih delih razdelil mej svoje višje poveljnike in plemenitnike; ti so jo pa zopet razkosali v manjše kose in jo porazložili mej svoje vojščake. Vsak vojščak — in vojščak je bil vsak, kdor je mogel nositi orožje in se bojevati, če ni bil suženj, — vsak vojščak je dobil svoj delež. Vender je moral vsakdo zato dajati svojo desetino in delati roboto svojim višjim, ki so mu dali zemljišče samo nekako v najem ali zakup, a da je ostalo last vedno še plemenitnikova in skoz njega kraljeva; ti plemenitniki so bili pa zavezani dajati kralju svoj del. To gospodarstveno razmerje so imenovali «fevdstvo.» Kako so torej prenesli to fevdstvo na Slovence?

Nova doba je napačila grotanskim Slovincem, ko so jih podjarmili Franki, (ki so bili pa takrat ne več Germani, ampak do malega v jeziku že polatinjeni — Francozi.) Njih oblastniki so si usvojili deželo in nje prebivalce ter oboje razdelili mej soboj. Kdor se jim je uprl, zaslužili so ga, da je robotal na polju ali opravljal domača dela. Ščasoma

Listek.

Prepozno.

Iz življenja. — Spisal A. Ivanov.

Ponosno je dvigal Ožganov vranec grivasto glavo in iskro dirjal proti Ljutomeru, kakor da bi hotel vsakega, ki pride mimo, opozoriti na svojega voznika in posebno še na njegovo spremljevalko. V lahkem koléselju sta sedela praznično oblečena stari Ožgan in njegova hčerka Anica. Marljivi Ljutomeržani so že šli v urade in za svojimi opravili, ko sta pridrdrala v trg, ljubke Ljutomeržanke pa so odpirale okna v znamenje, da so že zmagovito premagale sladko spanje.

»Kam pa ta dva, da sta tako praznično opravljena?« vpraša pred hišnimi vrati stoječa Karbova kuharica Vozelkovo hišno, ki je ravnokar pri odprtem oknu brisala prah raz šipe.

»Morda k dekanu s Strašilom«, odgovorila je zaupno mnogovedna hišna.

»Saj res. Strašil rad vidi Anico!«

»Ali pa še rajši njen denar,« pridene Vozelkova hišna in izgine z okna v sobo. Karbova kuharica pa še se je obrnila za vozom po trgu ter odhitela v hišo s steklenico vode, ki jo je držala v roki.

Ko sta se Ožganova peljala mimo Strašila, stali so njegovi komiji ali učenci ali kaj so že bili, mladi ljudje pač, med vrati ter ju prijazno pozdravili. Ožganova sta odzdravila ter krenila z vozom proti Sršenovi gostilni.

Mlajši komi pa je dregnil pri tej priči svojega tovariša med rebra ter mu pošepetal:

«Reci bolj glasno, da je Anica tukaj, da bo šef slišal!»

«Neumnež,» odgovoril mu je starejši ter leno odšel v prodajalnico.

Začel je sukati papirje ter premetavati že polne zavoje. Toda razumel in ubogal je mlajšega, kajti čez nekoliko časa vpraša glasno tovariša, ki še je zmeraj stal med vrati:

«Ali že pride Ožgan k nam?»

«Ne, z Anico sta ustavila pri Sršenu.»

Komiji so poznali svojega gospoda šefa. Že se je prikazal na ta pogovor pri vratih temne ozadnje sobice, ki je služila kot pisarna, gospod Strašil ter vprašal:

«Ožgan pride sem?»

«Ne, pri Sršenu je ustavil z Anico» odgovorita obadva komija. In Strašil je zopet izginil v temni sobici.

Strašil je bil mlad trgovec. Trgovino je prevzel po svojem očetu. Ker je imel še

brate in sestre, ki so se že vsi poženili in pomohili, njegovo denarno stanje ni bilo ravno najsijajnejše. Iskal si je torej bogate žene. A niti v domačem trgu niti v sosednih je ni mogel dobiti take, ki bi zanj marala in še zraven imela tudi dovolj cvenka. Povsod so govorile skrbne mamice o njem, da pri njem ne bo pomagalo nobeno bogastvo, kajti Strašil je že neki v mladih letih sklenil tesno prijateljstvo z ljutomerskim vinom in tega prijateljstva se je tudi vzorno držal. Zbirljive gospice pa so še tudi dodajale, da ni lepega obraza, da se mu poznajo v obrazu preveč osepnice, da ima divje gledajoče oči in Bog zna, kaj še se jim ni dopadalo.

Strašil je poskusil pri bogatih kmetih v okolici, ker pri tržanih ni imel sreče. Že delj časa se je trudil za Ožganovo Anico. Ožganu ni bilo zanj, tudi Anica je zmeraj povsila lepe oči, kadar je slišala o njem, a Ožganovka, ona bi rada videla, da bi njena hči postala tržanka.

«Saj se bo poboljšal, kadar bo oženjen!» izgovarjala ga je Ožganovka.

«Pijanec se nikdar ne poboljša,» zavrčal jo je Ožgan.

Anici pa se je stemnil lepi obraz in solze so ji silile v oči, da jih je morala povesiti. V srcu pa ji je delo tako težko, že kadar je samo mislila, da bi se morala udati Strašilu.

so porobili na osnovi Jevdstva malone ves narod, če prav so mu pustili stan in svet, dom in zemljo.

Sužnjim kmetom je bila dolžnost, da so razen potrebnega živeža oddajali grajščaku vse pridelke in obrodke. Sužnjik je bil grajščaku stvar, s katero je ravnal po svojem rzsodku, kakor z drugo stvarjo imovine svoje; smel ga je kakor živino prodati, zamenjati, podariti in ga preseliti drugam. Vrh tega je bila sužnost dedna in je prehajala od roda do roda.

Težki jarem prvotne sužnosti je zljajšalo blažeče krščanstvo (kajpak polagoma, s tem, da je delovalo na um in srce in plemenitilo duha). Ako ta ni priznal sklenenega zakona, tedaj ni bil veljaven (po državnih postavah); celo pravico je imel (od države, od sv. vere kajpada ne), razvezati zakonca in prodati družo. Ta in še marsikatera druga surovost se je končala, ko se je vkrpilo in (tudi v javnem življenju) uveljavilo katoličanstvo. Najprej je zahtevala katoliška cerkev, da so se sklepali zakoni po cerkvenih zapovedih, in papež Adrijan (umrl 1159. l.) je izrekel odločno, da se zakonski robovi (sužnji) ne smejo razporočati. Odslej so prenehale samovoljne razveze poročenih sužnikov, in njih otroke so priznavale za zakonske. Le jedna dolžnost je vezala zaročence: morali so grajščaku za ženitveno dovolitev plačati ženitnino (neki davek).

Toda ne samo njim, ampak tudi grajščakom je bilo na korist, da se je sužnim kmetom zljajšalo breme. Kmetje, s katerimi se je ravnalo kruto in trdosrčno, pobegnoli so v mesta in trge ali pa so se zatekli k pravičnejšim grajščakom. Kolikor več kmetov je pobegnolo, toliko več je izgubil grajščak dohodkov. Da so sužnji kmetje mnogokrat uhajali v mesta in trge, o tem pričajo vedne pritožbe kranjskih vlastelinov (grajščakov.) Ako je torej hotel grajščak sužnika pridržati zemlji svoje, moral se je odreči nekaterim preobteževalnim pravicam. Prepustil mu je del zemljiških prihodkov, in odslej je bilo pridnemu hranljivemu kmetu sploh mogoče, pridobiti si osebno posestvo, s katerim je smel ravnati po svoji volji. Ali tudi to olajšilo ni zadovoljilo kmeta; zato so morali vlastelini še dovoliti, da je prehajala pravica do zemljiškega uživanja na njegove otroke ali sorodnike.

Od 13. stoletja so bila tudi že vsa zakupna zemljišča dedna; grajščine so le jemale od dediča najdebelejšega vola, od vdove najlepšo obleko za mrtváščino, kakor se še dandanes davek plačuje od dedščine.

Saj ne bi mogla pustiti ne to se ne sme, ne more zgoditi. Mlada srca, oh mlada srca, gredó svoja pota.

Strašila ni dolgo vstrpelo v pisarni, ko je slišal, da sta Ožganova v Ljutomeru. Opravil se je ter odšel k Sršenu. Mlajši komi pa je zopet dregnil starejšega tovariša med rebra, mu pomizikal z očmi ter rekel:

«Glej, dobro sva naredila. Ožgan, Anica, to vleče!»

«Neumnež,» pokaral ga je starejši, in siliti se je moral, da mu ni izginila resnoba z obraza. Kajti le majhen posmešek bi znal škodovati njegovi veljavi nasproti mlajšemu tovarišu.

Ožgan in Anica sta bila vesela Strašilovega prihoda, kakor še nikdar. Vsaj Strašilu se je zdelo tako. Ožgan je bil poln šale, Anici pa so rdela lica notranje radosti in temnorjave oči so ga gledale tako žarno in prijazno

Strašil je uvidel, da je danes za njegove namene ugoden položaj, in dobil je pogum.

«Oče Ožgan, veste kaj, naredimo danes za Anico.»

«O, brez mene?» vpraša navidezno prijetno začudena Anica.

«Slišite jo, gospod Strašil? Ž njo se boste morali pobotati.»

Še bolj se je uredilo razmerje mej kmetom in grajščakom, ko so jeli zapisovati dolžnosti in davščine podložnikov v grajščinske urbarje. V teh so bili natančno zaznamovani davki, ki jih je moral plačevati podložnik grajščaku, in tudi, kakšno tlako in koliko dnij je moral vsakdo tlačaniti. Kar se je določilo, vezalo je nje in tudi dediče. Naposled so se toliko zboljšale razmere tlačanov gledé na davščino, tlako, posedbo, užitno svojino in dedinsko zapustitev, da je bilo mej kmetom slobodnikom in tlačanom le malo razločka.

Ko so se pravni odnošaji tako uredili in določili, se je kmetiški stan naglo okrepil. Že v začetku 13. stoletja stojé povsod sela, vasi in majhni trgi; zemljo v najodležnejših dolinah in na visokih planinah so ukoriščali. Kmetje, razvrščeni po srenjah, imeli so svoje zборе, pri katerih so se čitale njih pravice in dolžnosti in razpravljale njih težnje in pritožbe. Ako je bilo treba poravnati prepire, sestavili so posebne navode (komisiije), pri katerih so sodelovali njih zastopniki. Prvo mesto v občanih je imel župan, ki je branil pravice posameznih kmetov proti grajščakom*.

Tako se je tedaj priboril kmetovalec pod milim in dobrohotnim okriljem sv. cerkve dokaj prijetno bivanje na svetu. Kako dalje in kako drugi, zvemo prihodnjé.

J. M. Kržišnik.

Čehi v Celju.

Izvirno poročilo.

Nemške priprave.

Kakor smo že poročali, pripravili so se celjski nemčurji na prihod čeških visokošolcev kakor se na primer pripravljajo divjaki v Afriki na prihod belokožcev: ne z dostojno gostojubnostjo in spoštovanjem do gostov, kakor ga zahteva evropska omika, ampak z divjim in krvavim napadom na miroljubne obiskovalce. Ko so bili domačo sodrgo podkupili in zadostno nahujskali, spomnili so se, da bode tudi treba kaj storiti za obrambo njihove ljube nahujskane fakinaže, in pisali so po policijo v Maribor, Gradec in Celovec. Iz Celovca je res prišlo 13 policistov celjskim na pomoč, dočim so v Mariboru in v Gradcu to zahtevo odbili, ker celjski magistrat ni hotel prevzeti odgovornosti in plačevanja za slučaj kake nesreče, ki bi se mogla policistom dogoditi. Demonstranti so sedaj tem varneje nastopali. Od torka večer hodi čakati k vsakemu vlaku pod pokroviteljstvom po-

* Anton Kaspret: Razmere gorejskih kmetov okolo l. 1500.

množene policije velika množica raznovrstnih mestnih postopačev. Med njimi je več kot polovica naročenih tujecev, ki se še bolj divje obnašajo, kakor domači. Tu je vse namešano: navadni fakini, visokošolci, potovalni agenti, razni uradniki, otroci šestih let, kakor starci, možki kakor ženski spol. In ta množica se preriva od Narodnega doma do kolodvora in od tod zopet k Narodnemu domu, vsakega Slovenca oblanjajoč in neprenehoma kričeč svoj »heil« in razne psovke — vse pod asistenco policije.

Čehom se je od mestnega urada prepovedal obisk lokalnega muzeja in starega gradu, kar se bere z lepakov po mestu razobešenih.

Prvi napadi.

V sredo dopoldne razvili so Slovenci na Narodnem domu eno slovensko in eno cesarsko zastavo. Pijana druhal je gnala toliko časa neznanski vrišč in zahtevala odstranjenje zastav, da jim je mestni urad ugodil ter siloma obe zastavi odstranil. — Okoli 11 ure šli so Slovenci z duhovščino in z nekaterimi že došlimi Čehi na pokopališče, kjer se je zvršila slavnost blagoslovljenja nagrobnega spomenika za rajnim jezikoslovnim profesorjem dr. Oblakom. Govorila sta gg. Drag. Hribar in dr. Fran Vidic. Tekom dneva je bilo napadenih več Slovencev, med temi tudi deželni poslanec dr. Dečko, katerega je udarila neka baraba s palico po glavi. Tiste, ki so hoteli hudobneža prijeti, je policija zaprla. — Popoldne se je zopet nabrala razsajajoča množica pred kolodvorom. Prostor pred kolodvorom je bil natlačeno poln Slovencev, kakor tudi nemčurske druhal. Stotnija infanteristov obkolila je prostor ter s tem preprečila napad Nemcev na Čeha.

Prihod Čehov.

Ob dveh popoldne pripeljali so se Čehi. Navdušeni »Na zdar« in živijoklici so pozdravili Čeha, nemški olikanci pa so zagnali huronsko vpitje in žvižganje, dvigali so palice in metali so kamenje. Čehi pa so se njim le pomilovalno posmehovali. — Sprevod se je pomikal po Ringstrasse in Grabengasse proti Narodnemu domu. Policija je vedno priganjala k hitrejši hoji. Iz posameznih oken doneli so navdušeni pozdravi Čehom. Pred Narodnim domom se je vsula na drage nam goste ploha cvetličnih šopkov, katere so metale navdušene slovenske dame iz oken. Prostor je bil tudi tukaj obkoljen z vojaki, za katerimi se je drla pijana druhal.

Čehi v Narodnem domu.

Na lepo okrašenem dvorišču Narodnega doma je govoril sprejemni govor Čehom od-

«Saj se bi, toda kako, ker Anica nikdar noče o tem resno govoriti,» pritoži se Strašil.

»Gospod Strašil, danes hočem resno govoriti. Stavite mi vprašanja!»

«Vidite, že zopet se šalite!»

«Nikakor ne, gospod Strašil,» smeje se mu Anica.

«Dobro, potem bom Vam stavil vprašanja,» je tudi začel šaljivo Strašil, a v notranjem mu je bila resnica.

«Vi me mučite, začnite gospod Strašil?» priganja ga sedaj Anica.

»Ali mi hočete postati spremljevalka skozi življenje?» vpraša Strašil, in malodane je pri tem vprašanju celi obraz dobil rdečo barvo njegovega nosu.

«Kako lepo govorite! Toda ne upam si postati vaša spremljevalka.»

«Zakaj ne?»

«Ne znam klobuka nositi, kakor se za tržanke spodobi!»

«Ta izgovor ne velja! Saj se privadite!»

»Ne znam sukati papirjev in prodajati blaga na metre!»

«Se tudi privadite! Dalje?»

«In kuhati ne znam za gospode, ampak le žganjke in zelje, kakor je pri nas na kmetih navada!»

«Pa si najmemo kuharico. Kaj še?»

«Nemški tudi ne znam. V Ljutomeru pa bi me težko stalo brez nemščine!»

«To se naučite! Druzega nič?»

«Kaj še? Tožilo se mi bo po domačih hlevih, travnikih in njivah, tukaj bi morala gospo igrati.»

«To se privadite. Kaj še?»

«No sedaj pa res ne vem več. Ali ni že to dovolj?»

«To so sami prazni izgovori! Kaj ne oče Ožgan?»

Oče Ožgan pa je bil tiho in se samo smejal živahnemu dvogovoru.

«Vesta kaj,» začne zopet z nasmeškom Strašila, «ker so to sami prazni izgovori, zato jih lahko z mirno vestjo prezremo in se napravimo k notarju!»

«K notarju?! O gospod,» zakliče Anica. Toda ni še povedala, kar je namenila, ko se odpró vrata in v Sršenovo gostilno vstopi lepo vzrasel, krepek kmečki fant možkega, prikupljivega obraza. Anica je skočila s stola ter naredila prostor pri mizi. Nič ni govorila v pozdrav, ampak samo nasmehnila se mu je tako ljubezni polno in gledala ga tako verno, da je mladenič komaj odmaknil oko od nje ter pozdravil Ožgana in Strašila.

«Torej sedaj lahko gremo, Ivan?» vpraša Ožgan mladeniča.

vetnik in deželni poslanec dr. Serneec. Ko je po končanem govoru narodna godba zasvirala češko himno »Kje dom je moj,« pelo je vse zraven z največjim navdušenjem. Za tem se je vršil v veliki dvorani banket na čast došlim gostom. Govorili so zaporedoma gg. dr. Serneec, dr. Dečko, Drag. Hribar v slovenskem, prof. Hrasky, Guido Serneec in dr. pa v češkem jeziku. Vse se je navduševalo za slovansko vzajemnost in slogo.

Na starem gradu.

Tekom popoldneva prišel je na mestni urad celjski poziv, da ima češkimi gostom ponuditi obisk starega gradu, kakor lokalnega muzeja. To je tudi omenjeni mestni urad takoj storil, čeravno zelo nerad. V spremstvu orožništva in celjskih Slovencev obiskali so potem Čehi razvaline celjskega gradu. Po višjem privoljenju snele so se tudi ob tej priliki na vrh stolpa v demonstrativnem namenu nemške bandere: kakor se posojuje, tako se vračuje! Okoli šeste ure vrnili so se vsi nazaj v Narodni dom. Ob 8 uri zvečer pričel se je koncert, ki se je pa žalibog radi slabega vremena moral vršiti v dvorani in ne na dvorišču in je vsled tega odpadla telovadba. Pri koncertu, h kateremu se je zbralo vkljub divjanju in razbojniškimi napadom nemčurske bande še precej celjskega občinstva in mnogo gostov iz bližnjih trgov, menjavalo se je petje mešanih in moških zborov z godbo. Brate Čehi je posebno petje navdušilo.

Ponočni napadi.

Po koncertu se je vršil v dvorani ples. Slišali so se tudi navdušeni govori češki, kakor slovenski, s katerimi se nam je razlagala potreba slovanske vzajemnosti. — Videč toliko neustrašljivost napram vsakemu napadu pripravljenih Čehov, čutili smo se popolnoma srečne. Med tem pa, ko smo se mi mirno zabavali v družbi z brati Čehi, ni dala poulična druhal nikakega miru. Hujše kot po dnevi napadali so vsakega, ki je hotel nastopiti proti domu. Čuli so se posamezni strelji, s katerimi so odganjali nastavljeni vojaki najeto besnečo druhal in s katerimi so se branili domu idoči Slovenci zverinskih, pijanih napadovalcev.

Slišalo se je vedno o kakem novem napadu, o novih ranjencih. — Bili so pa, kakor zgoraj že omenjeno, okoli Narodnega doma nastavljeni vojaki (in sicer 2 stotniji), po ulicah je bilo polno policije in žandarmerije in vsi ti niso mogli okoli sto pijanih barab v red spraviti in užugati.

Okoli ene popolnoči zahtevali so vstop v »Narodni dom« okrajni glavar, celjski župan

z občinskim tajnikom. Ko se jim je odprlo, skušali so v tajnem razgovoru z gg. dr. Serneecom in dr. Vrečkom vplivati na to, da Čehi že po noči zapustijo celjsko mesto, povdarjaje, da prej ne bo miru. Ko se je to razvedelo po »Narodnem domu,« postavili so se napram takemu čudnemu zahtevanju vsi po robu in odločno protestirali proti temu, da se bratje Čehi pred dnevom in sploh, predno je projektirano, odpeljejo. Omenjeni mogočnejši prišli so še nekaterikrat in ponavljali svojo zahtevo, odgovorilo se jim je, da Čehi ostanejo, kakor dolgo imajo projektirano, — in morali so se udati.

Nemški razgrajaci.

Ko se je jelo daniti, potihnile so še le ponočne pošasti okoli Narodnega doma in odhod je postal varen. Zdaj so se še le videli nasledki njihovega celonočnega razsajanja in napadanja. Povsodi so se nahajali po tleh krvavi sledovi, tu pa tam cele luže človeške krvi. Počasi so se zvedeli vsi krvavi dogodki, katerih povzročitelji so bili ti besni nemčurski napadalci. Evo vam jih nekaj:

Ob kaki 9 uri zvečer bil je napaden preiskovalni sodnik dr. Krančič od pijane druhal na poti proti domu ter dobil precejšnje rane. — Ko se je nekaj celjskih duhovnikov vračalo od večerje proti domu, napadli so jih ti lopovi s palicami med kričanjem: »Nieder mit den Pf. . . ., los von Rom!«

Pozneje je prišla velika tolpa kričacev pred farno cerkev, razsajala, tulila ter priredila tako zvano »Katzenmusik.« Pri tem je metala velike kamene skozi okno v stanovanje gosp. vikarja Rančigaja. — Ko se je nekaj Žalčanov vračalo proti domu, obsula jih je velika tolpa z gorjačami in grozila jih pobiti. V silobranu je sprožil eden napadenih samokres in ranil na glavi trgovskega knjigovodja pri Wogg-u J. Polaneca. V gosposki ulici napadeni so bili od nemčurjev nekateri domu idoči Slovenci, pri kateri priliki je eden napadenih s samokresom odstrelil nos napadovalcu. Pri takih napadih se je redno dogajalo, da je policija napadene, t. j. Slovence, zapirala, Nemce pa pustila pri miru.

To so torej nekateri izmed junaških činov celjskega in najetega tujega barabonstva v noči od 9.—10. avg. l. 1899!

Odhod Čehov.

Vsak je upal, da bode drugi dan nemčurje vsaj toliko sram, da jih ne bode na svetlo. Kaj še! Bolj kot poprejšnji dan in poprejšnjo noč so kazali svojo korajžo. Vojaki še vedno niso smeli od prostora.

ušesom, vzdignil sklad blaga, zadel z njim samovoljno, navidezno pa nerodno ob starejšega ter nesel blago na svoj prostor. Starejši ga je jezno pogledal in ni dosti manjkalo, da ni rekel:

«Neumnež!»

Karbova kuharica pa je ravno prišla zopet iz hiše in tudi Vozelkova hišna se je slučajno prikazala na oknu, ko sta Ožganov in Pušenjakov voz pridrdrala mimo.

«Torej glej, ne s Strašilom, ampak s Pušenjakovim Ivanom. Tega nisem mislila!» rekla je Karbova kuharica, ko so bili vozovi mimo.

«Oh, jaz pa sem že dolgo kaj takega slutila!» odgovorila je z važnim povdarkom mnogovedna hišna.

«Lep par bosta Anica in Ivan!»

«He, eh,» vzdihnila je nekako zaničljivo Vozelkova hišna ter izginila v sobi. Njej nikdar ni bilo prav, če je kdo druge hvalil, nje pa ne.

Smešničar.

Učitelj: Koliko zob ima odrasel človek, ako mu nobeden ne manjka.

Učeneec: Polna usta.

Ob 10 uri dopoldne je prišel čas ločitve s Čehi. In ta ločitev nam je bila v omenjenih razmerah dvojno težavna in bridka.

Vendar edno nam lajša srce: bratje Čehi spoznali so nas Slovence kot narodne mučnike. Spomin na nezaslišane surovosti celjskih Nemcev bodril jih bode in vsodbujal v boju proti našim skupnim neprijateljem in tem bolj bodo delovali na skupnem programu vseh avstro-ogrskih Slovanov, — ki je edina naša rešitev. — Kaj hoče pa naša država na te nezaslišanosti ukreniti?

Po odhodu Čehov.

Celjski mob se po odhodu Čehov ni miroval. Ko je storil na kolodvoru z divjim razsajanjem, pri katerem je bil ranjen eden Čeh, svojo »dolžnost, vlekla se je cela tolpa pred Narodni dom in hotela vanj ulomiti. Zabranilo pa je to vojaštvo, ki je še vedno stražilo Narodni dom. Slišale so se razne groznje. Nek obrtnik se je na pr. izrazil, da v 14 dneh morata biti dr. Serneec in dr. Dečko mrtva! Razgrajalci dogovorili so se, zvečer svoje delo nadaljevati, ter posebno napasti hišo dr. Serneeca. Zadnji se je vsled tega podal k mestnemu uradu ter zahteval pomoči. Odgovorilo se mu je, da je mesto za ono škodo, katera se mu napravi, odgovorno. — Ko je večer napočil, jeli so se razgrajalci zopet zbirati pred Narodnim domom oziroma v gostilni pri angelju, kjer se jim je dajala še vedno brezplačno pijača. Ko so kake pol ure tulili pred Narodnim domom, odšli so po rotoški ulici. Tam so razbili in na tla vrgli odvetniško tablo dr. Dečka. Tuleč »Wacht am Rhein«, drvili so dalje po graški in grabenski ulici pred hišo dr. Serneeca. Cela množica je bila gledé obrazov, posebno pa gledé obnašanja prava razbojniška druhal, obstoječa, iz moških, žensk in polovice otrok. Vodil jih je dobroznani njih stari poglavar, ter jim dajal kratka povelja, kakor kak izkušen vojskovodja. Slišalo se je n. pr. povelje: »Nur langsam meine Herren, es ist noch Zeit!« (Počasi gospodje, imamo še čas!) Častno spremstvo tej druhal tvorili so mestni policisti.

Pred hišo dr. Serneeca.

Prišedši pred hišo dr. Serneeca nastal je prizor, kakoršni se dogaja le ob času revolucije: Med neznanskim vpitjem cele tolpe padalo je kamenje, do velikosti otročjih glav, od vseh strani na hišo dr. Serneeca. V kratkem času so bile vse šipe podrobne. Kamenje je pomagal metati celó neki mestni policist, kar so nekatere priče potrdile. Ko je pijana množica videla, da ni ničesar več pobiti, se je med tuljenjem in najgršimi psovkami vlekla zopet nazaj v mesto ter imela v gostilni pri angelju svoje zmagoslavje, kjer se je za svoje »trudapolno delo« brezplačno pogostila.

V pozni noči razgrajali so ti zverski ljudje okoli farne cerkve, hoteli so vdreti v cerkev, tolkli s palicami po cerkvenih vratih ter pobili okna pri kaplaniji.

Druga nemirna noč in mir.

Za četrtek večer bilo je dogovorjeno razgrajanje po Bregu; ob ednem so hoteli narediti obisk v okolico k vili dr. Dečka in k poslopju gosp. Majdiča. Imenovana gospoda pripravila sta se kolikor mogoče na ta nepovabljeni prihod mestne sodrge. Že se je zbirala v mraku po mestu in parku ta nočna golazen na zopetno delovanje, čuli so se že heil-klici, čulo se je že tuljenje — bilo jih je slišati kakor volkove, ki se pripravljajo na rop. — Na enkrat pa je začela policija tekati sem in tja, kakor bi imela nekaj nujnega povedati tem ponočnjakom — na uho. Zdajci prisopiha tudi njih vodja s svojim obilnim trebuhom do prve tolpe »svojih zvestih« in vikne poluglasno: Ich bitt' Sie, gehens' auseinander, sonst sind wir verloren! (prosim vas, razidite se, drugače smo zgubljeni). — In tisti večer je ostal miren. Kaj se je bilo neki zgodilo? Grozen poraz, strašna nesreča! Mestni urad je prejel brzojavno od namestništva naznanilo, da je pri prvem na-

«Da, oče čaka vznaj!» odgovori Ivan. Bil je Ivan Pušenjak, bogat kmečki fant v ljutomerski okolici. In Ožgan in Anica sta vstala, Ožgan se je obrnil proti Strašilu ter rekel:

«Ne zamerite, mi Vas moramo nekoliko časa samega pustiti, ker gremo k notarju.»

«K n-o-t-a-r-j-u . . .?» ponavljal in vprašal je s prestrašenim pogledom Strašil.

«Da k notarju, z Anico in Ivanom ženitninske pogodbe delat!» In Ožgan se je obrnil proč, da bi ne videl čudno kislega obraza Strašilovega, ter odšel z Anico in Ivanom k notarju.

* * *

Popoldne se je peljal zopet Ožgan z Anico mimo Strašila ven iz Ljutomera, za njegovim vozom pa takoj stari in mladi Pušenjak. Po trgu se je že raznesla novica, da je Strašil pri Ožganu propal. Mlajši Strašilov komi si sedaj ni upal dregnoti med rebra starejšega in mu kaj zašepetati, kajti tudi Strašil je stal v prodajalnici s topim izrazom v obrazu in mrklim pogledom. In danes so že prihajale iz njegovih ust hude nevihte čez komije, kadar koli so se kaj nepotrebne pomenkovali. Zato pa je opustil mlajši dreganje in opazke, ko je videl Ožganov voz, pač pa se je popraskal za levim

padu, kateri se izvrši, mestni urad odstavljen. — To naznanilo torej je še le primoralo celjsko županstvo, da je zapovedalo svoji gardi mir. Kako lahko bi se bilo preprečilo vsako prelivanje krvi, da bi bilo slavno namestništvo tako naznanilo izdalo pred prihodom Čehov! Zvonenje po toči pa ne poravnava več napravljene škode. Drugi dan dal je mestni urad nabiti po hišnih oglih poziv, v katerem opominja razgrajalce, naj se umirijo. Ta poziv pa je pisan v takem tonu, da se fakinaža čuti pohvaljeno nikakor pa ne grajano. Razumljivo je, da tak poziv ne bo imel uspeha.

Naše misli.

Iz dogodkov zadnjih dni sploh pa sledi, da je vodstvo našega mesta popolnoma nesposobno narediti mir in red v mestu, — ker mu ravno manjka prave volje. — A tudi višje oblasti se, kakor se vidi, malo brigajo za varnost Slovencev. Treba bo torej skupne agitacije, skupnega shoda vseh štajarskih Slovencev; zahtevati moramo zadoščenja za vse v zadnjem času nam prizadete krivice. Mi se hočemo na svoji zemlji prosto gibati!

Dopisi.

Iz Celja. Slovenci! Dogodki dne 9. in 10. t. m. so nam pokazali, koliko važnosti mi uživamo na svojih tleh, na svoji lastni slovenski zemlji. Nemci so nas pobijali kakor snope, nikdo ni bil varen svojega življenja. Branil nas pa nihče ni, kakor c. kr. vojaki in c. kr. žandarmi; a ti so bili le poklicani, kedar se je mestni straži zljubilo, in ravno takrat, kedar je najbolj padalo na nas, takrat jih ni bilo. Tako se je »skrbelo« za nas. Kaj je krivo temu, da nas naši vrli žandarji in vojaki smejo le takrat stražiti in braniti, kedar se to zljubi mestnim gospodom? Nič drugzega ni krivo temu, kakor le samouprava (autonomija) celjskega mesta. Če hočemo, da bode v prihodnje boljše, moramo sekiro položiti na to mestno samoupravo. Ta ni več za rabo, ker ne izpolnjuje od države ji dodeljenih nalog. Ko bodemo prihodnje leto zopet priredili kako slavnost, hočemo jo praznovati in se radovati — v miru, v varnosti. Da to dosežemo, mora priti varnostna oblast v Celji zopet nazaj v državne roke, v roke c. kr. oblastnij. Slovenci okoli Celja, podpirajte nas v tem prizadevanju. Občine slovenske in okrajni zastopi slovenski, sklepajte resolucije za podržavljanje policije v Celji in pošiljajte resolucije na c. kr. ministerstvo za notranje stvari.

Dne 9. t. m. nam je policija s silo vzela slovensko zastavo iz »Narodnega doma«. Vrli naš okoličanski župan pa jim je to hitro vrnil in dal po žandarmu raz razvalin starega gradu sneti Nemcem »frankfurtarico«. Tako je prav! Gospod župan Glinšek, v bližini Vašega občinskega urada Vas čaka enako delo. V Liscach, blizo Seidlnovega studenca vihra že delj časa »frankfurtarica«. Nas zveste Slovence in Avstrijce, ki tam mimo hodimo, izziva ta pruska zastava. Mi na slovenskih tleh nočemo več trpeti te velikomemske, protiavstrijske zastave. Od Nemcev se učimo brezobzirnosti! Proč s to zastavo!

Sv. Florijan ob Boču. Naše mlado »kmetijsko bralno društvo« se lepo razvija. Knjige se z veseljem prebirajo, saj jih pa šteje bukvarnica že nad 200. Ogromno število jih je darovala preblagorodna gospa Marija Kunstek ter tako spolnila željo svojega rajnega soproga Lukeža, profesorja na ptujski gimnaziji. Izreka se ji tem potom najtoplejša zahvala. — Zadnje nedeljo je imelo društvo svoje zborovanje. Velika šolska sobana se je napolnila radovednih poslušalcev, ki so z največjim zanimanjem poslušali deželnega potovalnega živinozdravnika, gospoda Martina Jelovška. Govornik je v izbornih in poljudnih besedah kazal velikanske koristi,

ki jih lahko prinaša dobro urejena svinjereja, kazal, kje tiči pravi vzrok tolikim svinjskim boleznim, kako jih zabranjevati, kako si pridobiti dobro, zdravo, močno pleme. Zares takih in enakih podučnih govorov je treba tukajšnjemu okraju, da bi si znal ubogi kmet pomagati na noge. — Vemo že, da tega gospoda v kratkem spet vidimo! Na zdravje!

Iz Slivnice pri Mariboru. (Nova šola.) Do sedaj smo imeli le trirazredno šolo, in še so bili prostori premajhni. Zato se je sklenilo, sezidati novo šolo, ki bi se ob enem razširila v štirirazredno. Poslopje, ki stoji ob glavni cesti, je že pod streho, in tudi napis je že napravljen, toda čujte! — Jedinu nemški! Poprej je bil napis, kar je jedino pametno, slovenski; saj je vse ljudstvo slovensko, in tudi podučuje se le slovenski. Seve zdaj, ko na Slivnici komandira par Posilinemcev, mora to biti drugače! Oni mislijo, da se na gospodskem poslopiju ne spodobi napis v kmetijski slovenščini.

Slovenski kmetje! Z vašim denarjem se zida šola, za vaše slovenske otroke je namenjena! In vi pustite, da se vaš materni jezik tako zaničuje in v kot potiska, kakor da bi ne bil vreden, lesketati se na novem poslopiju? Ali se ne sramujete, da napis vaše šole ni v vašem jeziku? Ali se vam ne bo vsak pameten človek smejal in vas pomiloval, da se tako malo brigate za svoje, in da lahko pri vas vsak, komur se zljubi, komandira? Pokazite, da ste samostojni možje! Na vaši šoli bodi slovenski napis!

Sv. Ilj pri Velenji. Pred kratkim čitali smo v Vašem cenj. listu, da nameravajo tudi v Radgoni in tamošnjih okrajih ustanoviti kmetijske zadruge. To je res hvale vredno in stalo je nadalje v tistem dopisu, da se bodo v kratkem dali vsi 12 podpisani odborikov legalizirati. Zadnji sestavek je toraj, o katerem Vam gosp. urednik hočem danes poročati. Pravila »Kmetijske zadruge, vknjižene zadruge z omejenim poroštvom za spod. Štajar v Žalcu« se po § 16 glasijo med drugimi določbami tako: »Da se ta pravila pri sodnji vknjižijo, zastopujejo podpisani ravnatelj ali predstojnik, njegovega namestnika, tajnika ali blagajnika.«

To so toraj 4 in ni jih potreba 12 legalizovati pač pa mora odbor in nadzorstvo podpisati zapisnik. Nadalje je potrebno te štiri podpise le na prošnji legalizovati, kako da se bo vsak izmed teh štirih za naprej podpisoval. Prošnja kolekuje se na podlagi postave od 9. aprila 1873 drž. zakonika št. 70 samo z enim goldinarskim kolekom. Zapisnik o ustanovitvi zadruge in njemu prišita pravila pa vsaka pola po 15 kr. Ako kdo želi uzorec te prošnje, dobi ga brezplačno od »Kmetijske zadruge, vknjižene zadruge z omejenim poroštvom v St. Ilji, pošta Velenje«.

Od nje se tudi zve, kje se dobivajo najcenejši štampilji iz kavčuka s firmo, kakor vse druge potrebne priprave na pr. knjige, zavitki, papir s firmo itd. Za odgovor se naj znamka za 5 kr. pridene.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

(Cesarjev rojstni dan) obhajajo jutri dne 18. avgusta avstrijski narodi. Slovenci, vedno zvesti Habsburžanom in Avstriji, obetajo ljubljenu cesarju ob rojstnem dnevu, da bodo zmeraj nepremično stali ob njegovi strani nasproti njegovim sovražnikom, vsak trenotek pripravljeni, darovati zanj svoje imetje in življenje. Bog živi našega cesarja, Bog obvaruj našo Avstrijo!

(Iz šole.) Umrli je gosp. ravnatelj Peter Kapun, dosluženi nadučitelj v Konjicah. Rodil se je l. 1828 v Velikovcu na Koroškem. Učiteljeval je 51 let, od tega okoli 30 let v Konjicah. Prečast. gosp. konsistorjalni svet. in dekan Voh je pri odprtem grobu med osta-

lim omenil, da je sedajni pokojnik prišel v Konjice po posredovanji preč. gosp. nadžupnika Rozmana. In v soboto, ko so gospoda nadučitelja spremili k počitku, bilo je ravno 25 let od pogreba nadžupnikovega. Obema svetila večna luč!

(Štiridesetlenico službovanja) so obhajali v Mariboru v nedeljo, dne 13. t. m. sledeči gospodje nadučitelji: Jager Janez v Studencih pri Mariboru, Kaiser Avgust iz Visa, Matekovič Martin v Škalah, Možina Janez pri Sv. Marku, Potočnik Gustav iz Pletrovič, Raušl Ferdinand iz Ormoža, Čeh Anton iz Radgone.

(V Konjicah) se je v torek slavnost otvoritve »Čitalnice« izvršila izborna. Obširnejše poročilo priobčimo v prihodnji številki. Za danes omenimo le toliko, da so »Nemci« v trgu, ki pravim Nemcem delajo pred svetom samo sramoto, svojo divjo omiko prodajali po vzgledu »Celjanov« tudi s kamenjem. Gospa Winterjeva, ko se je peljala domu v Zreče, je kamen dobila po glavi, a starček Kovač p. d. Pintar iz Zreč je ranjen na licu.

(Iz Vitanjskega trga) nam pišejo: Velja postava za vse ali le za enega? Zakaj se dovoli, da sme nek tukajšnji obrtnik vsako nedeljo, ko ravno gremo k božji službi, v svoji delavnici razbijati in ropotati? Ali hoče s tem pokazati, da ima celo delavnico polno samih mizarskih pomočnikov. Ali še zdaj ne vé ta že sivolas človek, da se ima nedelja posvečevati? Radovednež.

(Iz Slov. Bistrice) nam pišejo: Ker se sklicuje za nedeljo 20. avgusta kmečki shod v Slov. Bistrico, in ker je potrebno, da katoliško narodni kmetje nastopamo skupno in jedino, zato vas vrle krščansko narodne kmete iz okolice in daljave vabimo, pridite v obilnem številu, da dobre reči, ki se bodo pri shodu obravnavale, sprejmemo, odločno pa pobijamo in zavrtnemo vse, kar bi se morda nam po naši kmečki pameti ne zdelo dobro in koristno. Dolžnost je vaša, vrli kmetje, da pridete in pokažete svojo priznano razsodnost in rodoljubje. Zbiramo se pri g. Petru Novaku ob 2. uri popoldne. Kmet.

(Izlet v Ruše), katerega so zadnje nedeljo priredili mariborski krščansko-socialni delavci, izvršil se je v vseobčno zadovoljnost. Udeležilo se ga je pa gotovo nad 300 ljudi. Nastop delavcev je naredil na Rušane najboljši utis. Pri vrtni veselici je vladalo živahno veselje, kojega so poviševali govori, petje in godba. Ko smo se vračali po železnici v Maribor, so nekateri izven društva stoječi vročekrvni nemški gospodiči hoteli, da potihnejo slovenski glasovi in živioklici v vozovih, a naši delavci so jih na dostojen način poučili o enakopravnosti slovenskega jezika z nemškim.

(V Lembahu) so šoli prijazni krogi v prid ubogim šolarjem priredili zadnji četrtek vrtno veselico s srečolovom. Za ljubitelje redkih prikazni se je pripravila tudi menažerija, ki je bila polna nenavadnih, skrajno zanimivih živali. Veselica je bila iz Lembaha slabo obiskana, temveč pa jih je prišlo iz Maribora, Ruš, da celo iz Št. Lovrenca in iz Vuhreda smo videli ljubeznive goste. Čisti dobiček v blagi namen je povoljen.

(Strastna zagrizenost.) Ob zadnjem romanju Slovencev v Marijino Celje je prišlo nekaj slovenskih romarjev v neko marijanceljsko gostilno. Zahtevajo jedi in pijače. Gostilničarka jim prinese. Kar pride njen mož v sobo, zapazi slovenske romarje in napade ga strastna jeza, kakor besen zarohni nad ženo: Bas, die Bindischen bedienen?! (»bindišarjem« boš ti stregla) ter bi jo bil strašno pretepel, da ni žena zbežala skozi vrata. Slovenci, še na Božji poti niste varni pred strastno nemško zagrizenostjo!

(Mutska šola) bi se imelo že v jesen odpreti. Stariši mutske župnije, pa tudi bližnji sosedje se tega zelo veselijo. Saj dobro vedo, da se bodo tam njih otroci v materinščini veliko naučili in ne več v nemški šoli prazne slame mlatili.

(Potrjena volitev.) Izvolitev dr. Iv. Omuleca načelnikom okrajnega zastopa ormoškega in Ivana Kočevarja njegovim namestnikom je dobila najvišje potrjenje.

(Poslanec Jož. Žičkar) bo v nedeljo pri zborovanju šentlenartskega pol. društva govoril pri Sv. Trojici v Slov. goricah. Volilci, pridite poslušat!

(Zborovanje delavskega društva v Marnbergu) se je imenitno obneslo. Kmetje in delavci so prišli v obilnem številu, ker so spoznali, da jim je treba poduka, omike, da se ne bodo dali od vsakega brezverskega trgovca ali krčmarja za nos voditi in vpehariti. Nastopila sta dva govornika: eden iz Gradca, drugi iz Marnberga. Vsi so bili navdušeni in prepričani, da bo društvo s takim delovanjem pospeševalo versko prepričanje in pravo avstrijsko domoljubje. Le tako neustrašeno naprej!

(Izgubljen.) V spomladi meseca sušca tega leta je pobegnil iz Bobovega mladoletni F. Zdolšek odslej zderžaje se na Spodnjem Štajerskem od Ponikve do Vojnika. Na čelu ima majhno jamico in je na pol gluh in nem, zna pa svoje ime podpisati. Kdor ga najde, naj ga blagohotno naznani županu v Ponikvo ob južni železnici.

(Nemška omika.) Tudi v Ptujju se je pokazala zadnje nedelje nemška omika. Nemški mestjani so imeli veselico, kjer so pri dobrodišečih pečenkah in šumečih šampanjicah na korist penemčevalnih društev zapravljali denar, kojega so jim med tednom nanosili slovenski okoličani. Razgreti po vinskih duhovih so nekatere mestne barabe, namesto da bi se hvaležno klanjale pred vsako slovensko hišo, začele se napadati slovenska poslopja. Razbili so šipe Narodnega doma, udrlji v hišo Plojevo, bili po vratih ter povsod, kjer stanujejo Slovenci, kričali kakor ponočne sove. In tej nemški omiki bi se naj mi Slovenci klanjali? Nikdar!

(Celjski Nemci v koruzi.) Nemški celjski mob je trdil, da je zaradi izzivanja tako besnel o prihodu Čehov. To je seveda le grda laž! V nedeljo je bila dijaška beseda in shod slovenskih stenografov v Žalcu. Celjski capini torej gotovo niso bili izzivani v Celju, a vendar so šli iz Celja Slovencev nasproti, da jih roparsko pri vrnitvi napadejo. Poskrili so se v koruzo. Slovenci so zvedli za to namero in ostali v Žalcu do drugega jutra, celjski Nemci pa so zamanj čepeli v koruzi ter čakali Slovencev.

(Cerkvene zadeve.) Romarjem Matere lurske pri Sv. Petru niže Maribora naznanja župništvo, da bo letos že tudi 7. septembra zvečer pridiga, potem litanije in rimska procesija. Spovedovalo se bo tudi vedno v farni cerkvi. Prenočišča bodo oskrbena. — Ker so vsled nevednosti sprevodnikov nekateri marijaceljski romarji morali dvakrat plačati vožnjo nazaj, naj se prizadeti oglasijo ustmeno ali pismeno pri prireditelju g. Gajšek v Poljčanah, da dobijo denar nazaj. G. Gajšek nam piše, da so romarje in prireditelje Nemci dražili, kjer so le mogli, vsled česar izjavlja, da jo drugo leto mahne proti Mariji Pomagaj na Kranjskem. Dobro!

(Celjski Nemci) hočejo neki odpustiti vse slovenske posle. S tem stopijo Nemci na jako nevarno polje, na polje gospodarskega boja. Slovenska savinjska dolina bo odgovorila na ta čin s tem, da ne bo niti krajcarja več privoščila celjskim Nemcem. S tem bo Celje najhitreje postalo slovensko, kajti celjski Nemci bodo potem kmalu izginili z beraško palico po širnem svetu.

(O učitelju Gostinčarju), ki je pri celjskih nemirih v silobranu lahko nastrelil nekega Poljanca, izvemo natančneje: Ob kaki 2. uri ponoči, vojaštvo je šlo v vojašnico, podali so se trije Žalčani, gg. Gostinčar, Kač in Rajher, proti »zamorcu«, da bi se odpeljali domov. Pri mitnici jim zastopi pot roparska tolpa broječa kakih 100 mož z debelimi gorjačami oborožena, »um sie zu chtigen«. Divje se zažene druhal na omenjene tri gospode, kateri so v tej skrajni sili po-

tegnili orožje. Dvajset korakov zadej stoječa policija je gledala ta prizor. G. Gostinčar je še zavpil: »Ruhe, oder ich schiess', Ruhe, oder ich schiess'«; nič ni izdalo, udarci so padali, kakor stopi v mlinu, v tem poči, in Poljanec se zgrudi. Očividno je torej, da je Gostinčar ustrelil le zaradi samoobrambe. G. Gostinčar je rodom Ljubljčan, 25 let star, jako lepega obnašanja in zaradi svojega blagega značaja in prikupljivega obnašanja v vseh krogih jako priljubljen. Omeniti še je treba, da je Gostinčar bolj nevarno po nemških napadalcih ranjen kakor Poljanec.

(Nemška kri?) Nemški časniki pišejo, da je tekla nemška kri v Celju. To ni res! Tekla je le slovenska kri, kajti vsi poškodovani Nemci so le Posilinemci in njih kri je torej slovenska kri.

(Tudi urednik „Domovine“) g. Beg, je bil brez vsakega vzroka natepen pri zadnjih celjskih nemirih, ko se je vračal z g. Bovho domu. A policija ni zaprla onih, ki so Bega topli, ampak Bega samega. Imela ga je zaprtega 11, beri najst ur. Ko se je g. Beg pritožil, da naj ga denejo v boljši prostor, da je tam, kjer je bil, neznosen smrad, tedaj mu je navzoči celjski zdravnik dr. Beck zaklical: »Hätten sie sich besser gewaschen, so wäre kein Gestank darin«. Po najsturnem bivanju v zaporu, ko se nihče ni zmenil zanj, je začel g. Beg bobnati po vratih, na kar so ga izpustili.

(Tvrška Lorber & Co. v Žalcu) ni v slovenskih rokah, ampak v rokah celjskega Rakuša in šentpeterskega Lenka. To naznanjamo slovenskim rodoljubom.

(Kdo izziva?) Südmarka hoče prihodnji mesec v Celju prirediti veliko skupščino in 2000 nemških buršov namerava tudi v prihodnjekrat obhajati tužno zmago celjskih nemških barab pri zadnjih izgredih. Ali to ni izzivanje celjskih Slovencev. Če Slovenci ne smejo slaviti narodnih veselje, potem tudi Nemci ne!

(Duhovniške vesti.) Č. gosp. Mihael Horvat, veroučitelj v Konjicah, postal je župni upravitelj v Babnem polju na Kranjskem.

(Gospod Zoff na delu.) Gospod Zoff je odobril vse sklepe konjiškega občinskega odbora, ki so imeli namen, omejiti prosti razvoj otvoritvenih slavnosti »Čitalnice«. — Nemški listi ga hvalijo, da je postopal objektivno. Poznamo se!

(Pozor slovenski kolesarji!) »Zveza slov. kolesarjev« nam je poslala naslednji poziv: Kolesarstvo se je v zadnjih letih z nenavadno hitrostjo po celi širni domovini razširilo in udomačilo. Število kolesarjev je veliko, vendar največ njih ne pripada nobenemu kolesarskemu društvu. Posamezni klubi pač zbirajo v svojem okolišu člane, a koliko je kolesarjev v krajih, kjer še ni društev. Vsi ti razkropljenci naj bi se oklenili »zveze slovenskih kolesarjev«, katera je v prvi vrsti poklicana, da druži vse slovenske kolesarje, jim priskrbi kolikor možno mnogo ugodnosti ter deluje na to, da se kolesarstvo na Slovenskem povzdigne. V tem oziru ima zveza še dokaj posla, katerega pa more izvršiti le z vsestransko podporo. Do zdaj je zveza pač že priborila svojim članom ugodnost prostega prehoda čez avstrijsko laško mejo in ustanovila na cestni progi Trst-Celje več pomočnih postaj, kjer si ponesrečen kolesar v sili lahko pomaga. Na vseh teh postajah je članom zveze, če se kot taki legitimujejo, kolesarsko orodje brezplačno na razpolago. Nadalje namerava zveza napraviti še v teku tega leta nove pomočne postaje in sicer na gorenjski in dolenski progi. — A s tem še ni končano delo; treba bode tudi zaznamovati ceste, nevarne klance itd. Za vse to je pa treba večjih denarnih sredstev. Ker je pa članarina nizka (1 gl. 50 kr. na leto), tedaj pač ne more biti zveza pri sedanjem številu članov in pri današnjih dohodkih popolnoma kos svoji nalogi. Kolikor bo mogoče, bode odbor zveze vedno rad storil, prosa pa razna kolesarska društva in posamezne kolesarje, da mu z informa-

cijami in z nasveti olajšajo delo, posebno pa z obilnim pristopom doneso v dosego tega namena vsekakor prepotrebni sredstev, ker le v združenju je moč. Oglasi, dopisi itd. izvolijo naj se vpošiljati na odbor »zveze slovenskih kolesarjev v Ljubljani.

(Villagoš.) Dne 13. avgusta je preteklo 50 let, odkar se je pri Villagošu madjarski general Görgey z 20.000 pešci, 2000 konjeniki in s 130 topi udal Rusom pod vodstvom Rüdigerja. Tako je bila prekucija Madjarov udušena s slovensko krvjo, kajti slovenski narodi, združeni in ojačeni po ruski armadi, so takrat rešili Avstrijo. No, v zahvalo se nam pa tako dobro godi!

Listnica uredništva. Gospodičina, katera je donesla rokopis »Romanja« naj blagovoli naznaniti svoje ime in doposlati v kratkem konec.

(K sv. Trojici v Slov. gor.) tedaj v nedeljo 20. avgusta. Politično društvo priredi velik shod v Mlinaričevem gostilni ob pol 4. z naslednjim vspeodom: Pozdrav predsednika. Kaj hočemo? Govori podpredsednik. Naš političen položaj. Govori državni in deželni poslanec Žičkar. Kako naj se naš kmet izobražuje. Govori g. F. G. Kmetijske zadruge. Poučuje g. Iv. Kač. Nasveti in predlogi. Kmetje slovenski! Na noge, k sv. Trojici! Za Vaš blagor, Vašo korist se gre. Odbor.

(Iz Sv. Bolfanka v Slov. gor.) nam pišejo, da so ondotne občine prosile, naj se poštni urad imenuje »Sv. Bolfank v Sl. g.«, ter naj se rabi tudi v prihodnje dvojezični pečat. Obema prošnjama je vis. c. kr. trgovinsko ministerstvo ugodilo. Kar se tiče tiskovin itd., mora biti sedaj vsak narodnjak zadovoljen, in upati smemo, da odslej ne bo imel nikdo več povoda za kako pritožbo v zadevi našega poštnega urada.

(Bralno društvo pri Sv. Marjeti niže Ptujja) priredi v nedeljo 27. avgusta koncert s pomočjo godbe »hardeške požarne brambe« in domačega pevskega zbora. Po koncertu je tombola. Natančneji vspeod prihodnjič.

(Posojilno in hranilno društvo pri Sv. Emi) bo imelo 27. avgusta izvanreden občni zbor s sledečim vspeodom: 1. volitev nadzornišva, 2. posvetovanje o dostavku v pravilih, 3. ustanovitev posebnega sklada v dobrodelne namene, 4. prosti nasveti.

(Bralno društvo) se snuje pri Sv. Martinu v Sromljah. Dotična pravila je že potrdilo c. kr. namestništvo v Gradcu. Ustanovni shod bode, ako še kaj posebnega ne zabrani, dne 17. septembra t. l. Prosimo tedaj slavna društva v okolici, da ne bodo na isti dan veselice nastavljala.

(Veselica) se priredi otrokom petrazredne šole v Brežicah 20. št. m. ob dveh popoldne na travniku g. Grubiča. Pri veselici igrala bo godba c. kr. mest. garde kostanjeviške. — Isti dan priredi breška »Čitalnica« na vrtu »Narodnega doma« zabavo. Godba zgornja. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 30 kr. Ker se posebna vabila ne bodo razposlala, vabijo se tem potom vljudno dobrotniki, stariši in prijatelji šolske mladine k veselici in zabavi.

(Kmečko konzumno društvo na Frankolovem) je pri občnem zboru dne 2. julija t. l. spremenilo svoja pravila, osobito, da se ima tvrška zadruge v bodoče glasiti: »Kmetijsko društvo na Frankolovem,« da se je dalje delokrog podjetja razširil in da se ima namesto dosedanjih štirih v bodoče izvoliti 6 udov načelstva, h katerim sta bila tedaj tudi izvoljena še Tomaž Medved, posestnik v Stražici in Martin Ravnak, posestnik v Dolu. Ta prememba pravil, kakor tudi izvolitev dveh novih udov načelstva, bila je vsled sklepa c. kr. okrožnega kot trgovskega sodišča v Celju dne 8. avgusta t. l. v združni register vpisana.

(Kmetijsko društvo pri Sv. Emi) bo imelo 27. avgusta izvanreden občni zbor. Na dnevnem redu je: 1. volitev nadzornišva, 2. volitev razsodišča, 3. posvetovanje o podružnicah, 4. posvetovanje o dostavku

v pravilih. 5. ustanovitev posebnega rezervnega zaklada v dobrodelne namene, 6. služajnosti.

Gospodarske stvari.

Kako pridemo do dobre živine za mleko?

Dandanes, ko je gospodarju gledati na vsak vinar, nam ne sme biti vsejedno, ali daje krava 1000 ali pa 2000 litrov mleka na leto. To je velik razloček v naših prihodkih, naj si že mleko prodajamo ali pa ne. Zaradi tega nam je danes bolj ko kdaj prej gledati na to, da nam krave ne dajejo le lepih in raščnih telet, ampak tudi obilo dobrega mleka.

V to svrhu pa ni treba vpeljati Bog zna kakih tujih plemen v naše kraje, da se ž njimi izboljša mlečnost naših krav. Smelo trdimo, da se je s takim vpeljavanjem tujih, za našo živino in naše kraje nepriljubljenih plemen več škodilo kakor koristilo, in veliko časa in denarja potratilo. Z raznobarvanimi in raznoličnimi plemeni se ni družega doseglo, kakor da se je živina po nekaterih krajih čisto pomešala, kar je velika škoda za napredek živinoreje in njenih dohodkov.

Ako že ni mogoče dobiti doma zadosti dobre živine za mleko, in smo takorekoc prisiljeni izboljšavati mlečnost in druge lastnosti pri živini tudi s tujimi plemeni, potem naj se vpeljujejo plemena, ki so naši živini podobna, ne-le po rasti, ampak tudi po barvi in drugih lastnostih. Ko bi se po tem edino pravem načelu ravnali vsi od kraja, in že od tistega časa sem, ko se je začelo vnanjo živino vpeljati, potem bi imela naša živina drugače večjo vrednost, kakor jo ima zdaj. Naša živina bi bila zjednačena v svojih lastnostih, in prodajali bi jo lahko tudi za pleme, ne pa samo za delo in za mesnico, kakor sedaj.

Sicer pa ne smemo iskati vsega napredka pri živinoreji edino le v porabi tujih plemen. Če tudi se dá živina s pripravnim tujim plemenom izdatno izboljšati, zlasti v prvem času, ko ne dostaje doma dosti dobre živine, vendar je polagati zajedno vso skrb na to, da se živina izboljšuje tudi z boljšo rejo,

z boljšim krmljenjem in oskrbovanjem. Na ta način se doseže še največ vspeha. Pomisliti moramo, da so sredstva za vpeljavanje tujih plemen skromno odmerjena, in da bi trebalo pri izdatnih sredstvih deset in desetletja, da bi vpliv tuje živine tako prodril, da bi se domača živina izpodrinila in popolnoma premenila. Malokje se je to doseglo, in le tam, kjer so bile krajevne, kakor tudi gospodarske razmere dotičnemu plemenu skrajno ugodne. Po Švicarskem in Tirolskem, kjer se nahajajo sloveča plemena, niso od nikdar vpeljali tuje živine, ampak izredili so si ondotni živinorejci to živino sami. In prav tako bo tudi nam ravnati, če hočemo lepšo in boljšo živino imeti. Da se dá to doseči, učé nas izkušnje v zadnjem desetletju, v katerem se je domača živina precej izboljšala, po največ z boljšim krmljenjem, boljšo rejo in boljšim oskrbovanjem. Zlasti po nekaterih naših krajih imamo že prav lepo živino.

Dobro mlečnost pri domači živini pripisovati moramo pa tudi na sledeče načine:

1. Da odločimo za rejo teleta od dobrih krav in da kupujemo v to svrhu tudi lepa teleta od sosedov, namesto da jih prodajajo v mesnice;

2. da teleta skrbno odstavljamo, in da jim dajemo do prvega pol leta prav tečno krmno;

3. Da telic prezgodaj ne vodimo po plemenu, in da vodimo telice in krave k najboljšim in najprikladnejšim plemenjakom;

4. da polagamo molzni govedi tečno krmno, kajti za napravo obilnega in dobrega mleka treba tudi zadosti tečne krme;

5. da izmolzemo mleko pri vsaki molži do zadnje kapljice;

6. da ponehamo pri brejih kravah z molžo vsaj štiri tedne pred porodom. Po naravi slabe krave, kakor tudi slaborejene krave, vstavijo same molžo, včasih že v drugi polovici brejosti. Dobre krave nam pa molžejo, če treba do zadnjega. Tega pa ne smemo tirjati, ker se nam take krave prehitro izmolžejo, kar učé izkušnje, in dajejo po porodu precej manj mleka.

R. v D. N.

(Nova knjigotržnica.) Gospod Karol Scheidbach v Gosposki ulici se priporoča oč. duhovščini. (Več v inseratu spodaj.)

Loterijne številke.

Trst, 12. avgusta 1899: 56, 53, 49, 69, 19
Linc, „ „ „ 11, 44, 17, 26, 2

Krščansko dobro delo, zraven pa še sreča!

Iščejo se v vsaki fari zanesljive osebe, možki ali ženske, trgovci in drugi, ki bi hoteli za dobro plačilo prodajati srečke (lose) za zidanje nove farne cerkve pri Sv. Magdalen v Mariboru. Kdor bi hotel razpečavati srečke, naj naznani farnemu uradu sv. Magdalene v Mariboru svojo addresso in koliko sreček želi. Več se mu bo potem pismeno naznanilo. (Srečke so po eni kroni. Dobitki so 1 par težkih volov, dve molzni kravi, 10 polovnjakov dobre starine itd. Srečkanje bo šele 31. avgusta t. l.; izsrečkane številke in dobitki se bodo hitro po izsrečkanju objavili v „Slov. Gosp.“)

Že stoletja znana deželna rogaška slatina «Templov vrelec», izvira joča iz čiste pečine, je kraljica vseh hladilnih pijač.

1 pristni zavoj s 25 bokalskimi steklenicami stane 4 gl. v Poljčanah. Naročuje se naj pri studenčnem oskrbništvu pošta Rogaska Slatina.

Hennebergova svila

meter 45 kr. do 14 gl. 65 kr., pristna le tedaj, ako se naroči naravnost v mojih tovarnah; črna, bela in barvana; tkanine, barve in vzorci po najnovejši šegi. Zasebnikom poštnine in carine prosto na dom. Vzorce obratno.

G. Hennebergove tovarne za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.

Postranski zaslužek,

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam se prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante.

Slovinci, Slovenke!

podpirajte „Našo stražo“;
pristopajte k „Družbi sv. Cirila in Metoda“.

Štajarski Slovenci,

darujte za šolo v Muti

!!Nova knjigotržnica!!

Maribor Gosposka ulica 28.

Bogata zaloga papirja, šolskih potrebščin vsake vrste, literarnih knjig vseh narodov, klasikov, molitvenikov (v obeh jezikih), šolskih knjig, podob, strun za citre, krasnih šatulic za darilo itd. itd.

Krasne razglednice na drobno in debelo.

Zunanji gospodje lahko naročajo po dopisnici, ker vsakdo se bo hitro postregel. Bogata zaloga fotografij umetniških del. Priporoča se osobito preč. duhovščini in slav. učiteljstvu, dijakom itd.

Priporoča se udani

Karol Scheidbach, knjigotržec.

Na želodcu

in vsled starosti slabotnim priporoča **Benedikt Hertl**, posestnik graščine **Golitsch pri Konjicah**, 10 let stari, duha in telo krepčajoči naradni „**Cognac**“, pripravljen (ekstrahiran) iz njegovih lastnih vin. 4 steklenice z zabojčkom 6 gl. franko na vsako pošto.

Posamezne steklenice po 1 gl. 50 kr. se vedno dobivajo pri **Al. Quandest, Maribor, Gosposke ulice.** 31-50

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestanke in okrevalce kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 31

Deček

iz boljše hiše, ki je star 14—16 let ter obiskaval meščansko šolo ali vsaj drugo gimnazijo, zmožen slovenskega in nekoliko nemškega jezika sprejme se takoj v trgovino papirja in galanterijskega blaga.

Ponudbe sprejema upravništvo «Slov. Gosp.» 3-3

Na prodaj

posestvo s 5 stanovanji hiš. št. 113 v Studencih na Lembaški cesti pri Mariboru. 3-3

Anton Kosar,

krojač v Mariboru št. 12 na Stolnem trgu.

se priporoča častitim gosp. duhovnikom za izdelovanje talarjev, salonskih oblek, svršnikov, kolarjev in biret po nizki ceni. Vsako naročilo hitro in lično. — Tudi učenca takoj v uk sprejme. 3-3

Prodajalka

z dobrimi spričevali želi dosedajno službo premeniti, najrajši na Štajarsko. Naslov: **Marica Leber, firma Jelenc, Tržič, Gorenjsko.**

Služba organista in mežnarja

se odda pri Sv. Andražu v Slov. gor. do 1. sept. 1899. Prošnjiki naj se osebno oglasijo pri cerkvenem predstojništvu v Sv. Andražu v Slov. gor. 3-3

Razne

uradne pečate

priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Stavba nove zvonikove strehe!

se bo oddajala pri Sv. Vidu niže Ptuja po licitaciji dne 20. avgusta ob 3. uri popoldne. Podjetniki so na ta dan povabljeni. 2-3

Župni urad Sv. Vida pri Ptujih dne 7. avgusta 1899.

Vožnje karte
in
tovorni listi
v

Ameriko.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antwerpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje radovoljno

Red Star Linie, Dunaj IV., Wiednergürtel 20,
ali

Julij Popper, Bahnstrasse 8, Innsbruck. 24

Zaloga in posojilnica glasovirjev

Berte Volckmar,

državno izkušane učiteljice na glasovirju

v Mariboru, Gornjih gosposkih ulicah št. 54,

v pritličju nasproti c. kr. državne gimnazije

Priporoča svojo bogato zalogo

novih

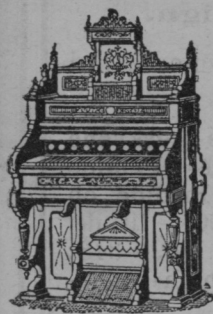
glasovirjev

in

pijanin

(s križnimi strunami, z orehovo polituro, črni in ameriški orehov les)

kakor tudi

Harmonij

po evropskem in ameriškem seznanem sestavu iz najboljših tovarn po tovarniških cenah. 3-12

Glasovirji „Ehrbar“!

Jamči se pisмено. Plačuje se v obrokih. Stari glasovirji se zamenjavajo in prodajajo.

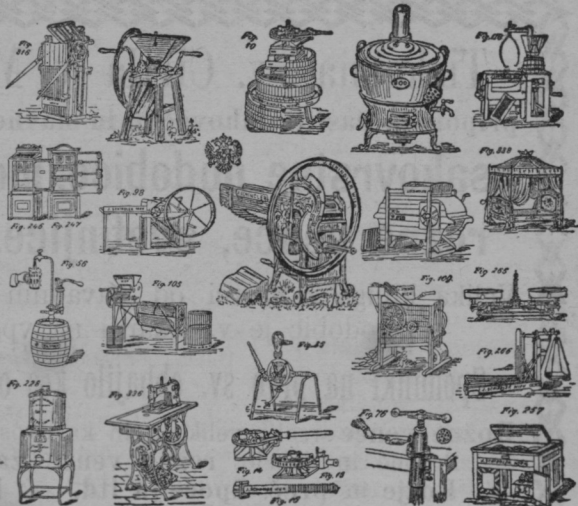
Posojila po najnižji ceni.

Janez Schindler,

Dunaj III., Erdbergstr. 12, pošilja zastoj vsakemu cenilniku v slovenskem jeziku. V tistem se nahaja več ko 300 podob različnih strojev in orodja za poljedelstvo, obrt in hišne potrebe. Cene nižje, kakor povsod drugod. Pošilja se na poskušnjo. Reelna postrežba se jamči. Plačila prav ugodna. Solidni krščanski prekupci se iščejo.

Janez Schindler,

c. kr. 9-18
lasinik privilegij.
Dunaj III., Erdbergstrasse

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki

za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisk na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 30 kr. do 1 glđ. 30 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Dopisnice razglednice

(Ansktskarten)

izdeluje podpisana prav lično, hitro in po ceni.

Kdor želi založiti kako razglednico mora doposlati fotografijo dotičnega kraja.

Za obila naročila se priporoča

Tiskarna sv. Cirila Maribor

Koroška ulica št. 5.

Umetno

stavbarsko-klesarski obrt
Murnikovih naslednik.

Anton Gajser,
lastnik.

Kaiserstr.-The-
atergasse št. 18.
Obstoji že
42 let.

Karol Kocijančič,
klesarski mojster.

v Mariboru.

Izdelujejo se umetelni altarji, prižnice, krstni kameni, kipi, mavzoleji, grobišča itd. po lastnih in tujih načrtih. Velika zaloga gotovih nagrobnih kamenov od mramora, granita in sienita.

Priznana nizke cene.

Umetno-obrtna delavnica

cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega izvedeneca v Mariboru,

Kokoschneegg-Allee, Hilariusstrasse, Carneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd. Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo nagrobnih spomenikov. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, mramorja, granita in sienita.

Solidna postrežba in prav nizke cene. 27

Stavba nove šole,

ki je proračunjena na gl. 18.978-97 se bo oddala dražbenim potom dne 17. septembra t. l. ob 3. uri popoldne v Polenšaku pri Ptuju. — Načrti, proračun in stavbinski pogoji ogledajo se lahko pri šolskem vodstvu na Polenšaku.

Krajni šolski svet

na Polenšaku pri Ptuju,
dne 30. julija 1899. 2-2

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Arni Vrbnjak,

trgovec v Križevcih

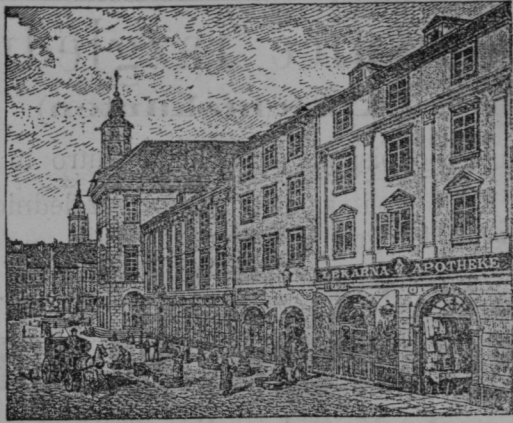
priporoča vsakovrstne kmetijske stroje, kakor: slamoreznice, stiskalnice, mlatilnice itd., nadalje: kolesa (velocipede) rabljena in nova in tudi vse dele koles po nizki ceni. 2-3

Na prodaj

novozidana hiša in mala švicarska hiša v novi «Schmidtgasse» proti gostilnici «Josefstadt» in železniški delavnici se prodati ali obe skupaj, ali vsaka posebej pod prosto roko. 5-5

V Studencih pri Mariboru,
št. 108. Julija Fras, posestnica.

Lekarna
Trnkóczy
v Ljubljani (Kranjsko)
priporoča naslednja, dobro preskušena zdravila:

Najceneje se dobiva v tej lekarni pri naročitih po pošti, ter se od tu pošilja koj celo samo en komad.

Štedljivim gospodinjam, dojenčkom, otrokom, nervoznim, rekonvalescentnim, slabotnim, tistim, ki trpijo vsled pomanjkanja krvi in bledice, vsakemu bolniku, sploh vsakemu se priporoča mesto slabe, razburjajoče kave in ruskega čaja **dr. pl. Trnkóczyjev kakao-sladni čaj** kot okusno, redilno, zdravo in ceno živilo. Zavoj (1/4 kile vsebine) 20 kr., 14 zavojev samo 2 gld. 25 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

želodečne kapljice. Dobro sredstvo za želodec. — 1 steklenica 20 kr., 1 tucat 2 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

kroglice odvajalne (čistilne) čistijo želodec. — Škatlja 21 kr., zamotek 1 gld. 5 kr., —

Pocukrene kroglice. 1 škatulja 40 kr., 3 škatulje 1 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

prsní, pljučni in kašijev sok ali zeliščni sirup, sestavljen z lahko raztvarljivim vapnenim železom, utiša kašelj, raztvarja sliz, ublažuje bol in kašelj, vzbuja slast do jedi in tvori kri. — 1 steklenica 56 kr., pol tucata 2 gld. 50 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

protinski ali drgnilni cvet (udov cvet, Gichtgeist) je kol bol utešujoče, ublažujoče drgnjenje za križ, roke in noge, kot zopet poživljajoče drgnjenje po dolgi hoji in težkem delu itd. priporočljivo. — 1 steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja tinktura za

kurja očesa, izkušeno sredstvo zoper boleča kurja očesa, bradovice, utrpjenje kože, žulje in ozeblino. Ima to veliko prednost, da se samo le s priloženim čopičem bolečino namaže. Steklenica po 40 kr., 6 steklenic 1 gld. 75 kr.

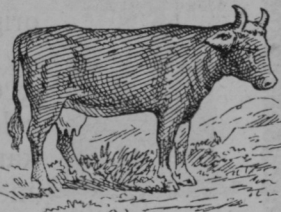
Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obr. nena na ohranjenje zdrave in krepke živine, opozarjamo jih posebno na naše dijetetične redilne preparate za živino.

Dokt. pl. Trnkóczya

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah in konjih. Že skoro 50 let z najboljšim uspehom v rabi, kadar živina noče žreti, za zboljšanje mleka. Zamotek z navodom kako se more rabiti 50 kr., 5 omotov 2 gld.

Praščíjji

redilni, krmilni prah. Varstveno in dijetetično sredstvo za prašiče. Za znotranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolšče. 1 zamotek 25 kr., 5 omotov samo 1 gld.

Varstv. znamka.

Naznanja

se Vam, da se v novi žganjariji v barvarski ulici 7, v Ptuj, (v hiši kjer je poprej prodajalnica Martina Muršeca bila) prodaja naravno domače žganje po zelo nizki ceni. — Posebno se priporoča za delavce droženka, tropinsko in slivovka, katero tam v vsaki meri in po jako nizki ceni dobite. Poskusite in prepričali se bodete, da je tam resnično dobro kupiti in da bo vsaki z žganjem zadovoljen. Al. Mir. 2

Organist

cecilijanec, ki zna ob enem kako rokodelstvo, dobi takoj službo pri farni cerkvi v Rajhenburgu.

Kovač

se išče pri nekem posestniku na Spod. Štajarskem. Priden, trezen kovač, ki je izučen tudi v podkavanju, dobi mesto delovodjevo.

Kje? pove upravništvo lista. 1-2

Prevzete trgovine.

Imam čast naznaniti p. n. prebivalcem Pekla, Poljčan in tudi okolice, da prevzamem s

1. septembrom t. l.

trgovino tvrdke Ferdinanda Ivanuš, ki trži z železom, s specerijskim in kolonijalnim blagom, z usnjem, s steklom, z manufakt. in dežel. pridelki, c. kr. prodaja smodnika, šolskih knjig in tobaka na drobno, ter da to trgovino nespremenjeno nadaljujem pod tvrdko

Ferdinanda Ivanuš nasl. Karol Sima.

Prizadeval si bom, da vedno izpolnujem vsako zahtevo kupčevalcev bodisi s prav solidnim poslovanjem, bodisi z bogato izbiro solidnega blaga po najnižjih cenah in najljudnišo postrežbo, da v popolni meri opravičujem dano mi zaupanje.

Posebno si bom prizadeval, da razširim že obstoječo trgovino z železom, da morem ustreči vsaki zahtevi glede potrebno železnine. Proseč zaupanja, ki se je skazovalo mojemu predniku, se priporočam z odličnim spoštovanjem

Karol Sima.

Oziraje se na zgornji oglas, izrekam svojim p. n. tržnim prijateljem in častitim kupovalcem najsrčnejšo zahvalo za vse zaupanje, ki so mi ga izkazovali v obilni meri skoz 15 let, proseč ob enim, da isto skazujejo tudi mojemu nasledniku, ter me ohranijo v najboljšem spominu.

Spoštovanjem

Ferdinand Ivanuš.

Stomšekove

„PRIDIGE OSNOVANE“

glavnih spisov šesta knjiga.

Ravnokar je dotiskana in se začne te dni razpošiljavati.

Obsega v srednji 8° za uvod: «Vaje cerkvene zgovornosti» str. 1—150. — Potem I. del «Pridige ob nedeljah» (50) str. 51—248; II. del «Pridige ob zapovedanih praznikih» (20) str. 251—306; III. del «Pridige ob cerkvenih godovih» (12) str. 309—348; IV. del «Pridige ob godovih svetnikov sploh» (commune sanctorum) (32) str. 351—450.

Skupaj 114 pridig izborne vsebine.

Cena broširani knjigi s poštnino je 4 K.

Dobiva se v „tiskarni sv. Cirila v Mariboru“ pa tudi po vseh drugih slovenskih bukvarnah.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu vsakovrstne podobice, molitvenike, rožne vence, svetinjice, križce.

Velika knjiga z vzorci od navadnih do najfinejših podobice je v tiskarni na vpogled.

Spominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na drobno in debelo, rožne vence žalostne Matere Božje in preč. Spočetja itd. — Lepi križci so pa medeni ali niklasti za rožne vence, za kras na steno in posebno za častite duhovnike za sprevidenje bolnikov; križi s stolcem, svetinjice različnih vrst.

Tiskarna ima v zalogi tiskovine za:

župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje, trgovce, hotele in gostilnice, posojilnice in zasebnike.

Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti), poročne liste, osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike, dalje preskrbi za vsak urad ali zasebnike štampilje (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, lično in ceno.